

ÖZ

Millet Kütüphanesi Ali Emiri Manzum 665/2 Numarada Kayıtlı Şiir Mecmuasının Transkripsiyonlu Metni ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) Göre Tasnifi

ŞEVVAL SENA ÇULFAZ

Bu çalışma Fatih Millet Kütüphanesi Ali Emiri Manzum bölümü 665/2 numarada kayıtlı şiir mecmuasının transkripsiyonlu metni ve MESTAP'a göre tasnifinden oluşmaktadır.

Kelime anlamı “toplanmış, bir araya getirilmiş şey” anlamına gelen Arapça *mecmū'a* kelimesi cem' kökünden türemiştir. Derleyicilerinin beğendiği şiirleri bir arada topladığı bu yazma eserler, bilinenlerin yanı sıra birçok bilinmeyen, saklı kalmış şair ve manzume de barındırırlar. Müretteplerinin edebî zevk ve birikimlerinin mahsulü olan bu eserler aynı zamanda yazıldığı dönem hakkında da bilgi vermesi bakımından klasik Türk edebiyatı araştırmacısının birincil kaynakları arasında yer almaktadır.

Tezimize konu olan mecmua, X-XVIII. yüzyıllar arasında yaşamış şairlerin şiirlerini ihtiva etmektedir. XVIII. yüzyılda tertip edildiği düşünülen 68 yapraklık mecmuanın, arasında Bursalı İsmail Belîğ'e ait bir bölümün de yer aldığı dört farklı mecmua parçasının birleştirilmesinden oluştuğu düşünülmektedir. Bu durum, tamamı olmasa da İsmail Belîğ'in bir eserini daha -şiir mecmuası- gün yüzüne çıkarmıştır. Mecmuada 57 şaire ait toplam 186 şiir bulunmaktadır. Bu şiirlerin 149'u Türkçe, 37'si Farsçadır. Mecmuada yer alan parçaların tümü aruz vezni ile yazılmıştır. Muhtelif şairlerin şiirlerinin yanı sıra mecmuamızda, Lâmi'î Çelebi'nin Nefsü'l-Emr risalesi ile Firâkî Dede'nin Seg-nâme adlı mensur eseri ve bir hüccet metni bulunmaktadır.

Üzerinde çalıştığımız mecmuanın tez olarak hazırlanmasıyla MESTAP projesi kapsamında bilim dünyasına katkı sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk edebiyatı, şiir mecmuaları, İsmail Belîğ, MESTAP

ABSTRACT

Transcript Text of the Poetry Collection Registered in the Ali Emiri Manzum National Library No. 665/2 and Its Classification According to the Systematic Classification of Poetry Collections Project (MESTAP)

ŞEVVAL SENA ÇULFAZ

This study consists of the transcribed text and classification according to MESTAP of the poetry collection (mecnû'a) registered in Fatih Millet Library Ali Emiri Manzum section number 665/2

The Arabic word mecmû'a, which literally means “something gathered, brought together”, derives from the root *cem'*. These manuscripts, in which the compilers gathered together the poems they liked, contain many unknown and hidden poets and poems as well as the known ones. These works, which are the product of the literary taste and knowledge of their editors, are among the primary sources of classical Turkish literature researchers in terms of providing information about the period in which they were written.

The *mecmua*, which is the subject of our thesis, contains the poems of poets who lived between the X-XVIIIth centuries. The 68-leaf mecmua, which is thought to have been organized in the eighteenth century, is thought to be a combination of four different parts of the mecmua, including a section belonging to İsmail Belîğ of Bursa. This situation has brought to light one more work of İsmail Belîğ - a poetry mecmuah - although not all of it. The collection contains a total of 186 poems by 57 poets. 149 of these poems are in Turkish and 37 in Persian. All of the pieces in the mecmua are written in aruz meter. In addition to the poems of various poets, there is also Lâmi'î Çelebi's treatise Nefsü'l-Emr, Firâkî Dede's prose work Seg-nâme, and a text of an offense.

It is aimed to contribute to the world of science within the scope of the MESTAP project with the preparation of the mecmu we are working on as a thesis.

Key Words: Classical Turkish literature, poetry collections, İsmail Belîğ, MESTAP